

פתרון בחינת הבגרות אזרחות

מועד חורף 2019, שאלון 34282 (20%)

נכתב ע"י צוות המרצים של HiHQ

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HiHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לפרטים נוספים מיועץ לימודים <<

שאלה 1

הצג: עקרון הגבלת השלטון קובע שעל אף הכוח והסמכות שניתנה לשלטון על ידי ציבור הבוחרים – עם הכוח והסמכות חלה על השלטון חובת האחריות, כלומר: עליו להציג בפני הציבור את ההחלטות שהוא מקבל, הצלחותיו וכישלונותיו על מנת שהציבור יהיה שותף ויוכל לגבש עמדות ודעות באשר להתנהלות השלטון. מפני שהשלטון הוא הגוף המרכזי והחזק ביותר שבו מרוכז הכוח הציבורי, בין אם הוא מחזיק במשאבים כלכליים כמו קופה הציבורית או משאבי ידע כמו מידע על אזרחים או מידע ביטחוני – קיים חשש שהשלטון ינצל את מעמדו ואת כוחו ויפגע באזרחים ובזכויות מיעוט בפרט. הגבלת השלטון נועדה להבטיח את המחסומים והמעצורים על מנת למנוע ממנו פגיעות מעין אלו. הדרכים העיקריות למנוע מהשלטון לפעול לרעה כלפי האזרחים הם על ידי הפרדת הרשויות (רשות מחוקקת, מבצעת ושופטת) וכן על ידי אמצעי פיקוח וביקורת מוסדיים (גופים רשמיים מטעם המדינה) ולא מוסדיים (גופים אזרחיים ופעולות אזרחיות – הפגנות, תקשורת).

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כתב הקטע טוען ההצעה להגביל את כוחו של בג"ץ על ידי פסקת ההתגברות תאפשר לממשלה לפעול ככל העולה על רוחה. מפני שכותב הקטע טוען שפסקת ההתגברות, למעשה, תמנע מהמדינה את היכולת שלה להגביל את השלטון ולרסן את כוחו כפי שבג"ץ היה נוהג להגביל מתוקף סמכותו – הרי שמדובר בפגיעה בעקרון הגבלת השלטון. **ביסוס:** " לדעתי, הצעה זו פסולה ואני מתנגד לה, משום שאם היא תתקבל, תוכל הממשלה להעביר בכנסת כל חוק שיעלה בדעתה".

שאלה 2

הצג: אקטיביזם שיפוטי משמעותו מדיניות מרחיבה של בית המשפט העליון בהתערבותו בפעולות הרשות המבצעת והמחוקקת תוך מעורבות גוברת בשאלות ערכיות, הנתונות בוויכוח פוליטי ובנושאים נוספים כמו מינוי והדחה של אישי ציבור. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת סבירות שיקול הדעת של הממשלה במינויים ובהחלטות השונות וכן במהפכה החוקתית הקבעה את חשיבותם של חוקי היסוד. בנוסף, בית משפט אקטיביסטי דן בשאלת התכלית של החוק, האם היא ראוייה וכיצד יש ליישם את כוונת המחוקק (על ידי פרשנות ערכית עצמאית).

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כתב הקטע טוען כי הטענה לפיה בג"ץ מרבה לפסול חוקים ומונע מהממשלה לממש את המדיניות שלה היא טענה לא נכונה. מפני שהכותב טוען שאמנם בית המשפט פוסל חוקים הסותרים חוקי יסוד אך בסופו של דבר בג"ץ פוסל הרבה פחות חוקים משאר המדינות בעולם בעוד שזה בכלל תפקידו – לשמור על הדמוקרטיה מפני חוקים פוגעניים בשם העם ולמענו – הרי שמדובר בשמירה על בג"ץ בהיותו בית משפט אקטיביסטי. **ביסוס:** "אומנם לעיתים הוא פוסל חוקים הסותרים חוקי יסוד, אך זו מהות הדמוקרטיה: מדינת חוק שבה השלטון חייב לפעול אך ורק במסגרת החוק, ובית המשפט מופקד על השמירה על החוק בשם העם ולמענו".

שאלה 3

הצג: תקנות לשעת חירום הן תקנות שהממשלה מוסמכת להתקין לטובת הגנת המדינה, ביטחון הציבור וקיום אספקה ושירותים חיוניים. ייחודן של הוראות אלה הוא בכך שלמרות שהם חקיקת משנה (חקיקה המתבצעת ע"י הממשלה ולא הכנסת) הן יכולות לגבור על הוראות חוק, למעט חוקים חסינים כמו חוקי יסוד. לפי החוק בישראל ניתן להתקין תקנות כאלה רק כאשר מוכרז מצב חירום במדינה ע"י הכנסת. בפועל, מאז הקמת המדינה מוכרז בה על-ידי הכנסת מצב חירום (למשל חוק הגיוס הפוגע בזכות לחירות).

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כותב הקטע טוען שכדאי לזכור שהכנסת כבר חוקקה חוקים שמקנים לרשות המבצעת (לממשלה) את הסמכות לפגוע בזכויות אדם ואזרח בניגוד לחוק הקיים. מפני שהוא תיאר בדבריו את הסמכות של הממשלה לקבוע תקנות וצווים בניגוד או בסתירה להוראות חוק הקיימות ולטובת מצב חירום – הרי שמדובר בתקנות לשעות חירום.
ביסוס: "אדרבה: הכנסת כבר חוקקה חוקים שמקנים לרשות המבצעת סמכות לפגוע בזכויות אדם ואזרח בניגוד לחוק הקיים".

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפרטים נוספים מיועץ לימודים <<